

Agència Catalana
de l'Aigua

Observatori del preu de l'aigua a Catalunya 2009

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

ÍNDEX

Pàg.

1.	Introducció.....	1
2.	Estudi sobre els preus de l'aigua.....	3
2.1.	Fitxa tècnica.....	3
2.2.	Estructura del rebut de l'aigua a Catalunya.....	5
3.	Resultats.....	6
3.1.	Usos domèstics	6
3.1.1.	Dimensió de la mostra.....	6
3.1.2.	Resultats de l'estudi any 2009.....	8
3.1.3.	Dispersió tarifes de subministrament.....	13
3.1.4.	Estructures tarifàries.....	14
3.1.5.	Evolució històrica.....	15
3.1.6.	Composició del preu final de l'aigua.....	22
3.1.7.	Pes de la despesa en aigua sobre la Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB).....	25
3.2.	Usos Industrials i Comercials.....	27
3.2.1.	Resultats de l'estudi any 2009.....	27
3.2.2.	Evolució històrica.....	30
3.3.	Tarifes socials i equitat.....	32

LLISTA DE TAULES, MAPES I GRÀFICS

Taula 1.	Distribució de municipis i habitants a l'estudi.....	6
Taula 2.	Preu mig ponderat del consum domèstic sense cànon de l'aigua (IVA no inclòs)	8
Taula 3.	Preu mig ponderat del consum domèstic amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs)	9
Taula 4.	Preu mig ponderat del consum domèstic amb cànon de l'aigua i IVA.....	10
Taula 5.	Dispersió de tarifes per províncies i per consums	13
Taula 6.	Estructura tarifària per municipis i per habitants.....	14
Taula 7.	Comparacions i increments (cànon de l'aigua i IVA no inclosos). A preus corrents ..	15
Taula 8.	Comparacions i increments amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs). A preus corrents.....	16
Taula 9.	Comparacions i increments amb cànon de l'aigua i IVA inclosos. A preus corrents.....	17
Taula 10.	Comparacions i increments (cànon i IVA no inclosos). A preus constants de 2005.....	19
Taula 11.	Comparacions i increments amb cànon de l'aigua. A preus constants de 2005.....	20
Taula 12.	Comparacions i increments amb cànon de l'aigua i IVA. A preus constants de 2005	21
Taula 13.	Preu mig ponderat del consum industrial (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).....	27
Taula 14.	Preu mig ponderat del consum industrial amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs).....	28
Taula 15.	Preu mig ponderat del consum industrial amb cànon de l'aigua i IVA.....	29
Taula 16.	Preu mig ponderat del consum comercial	30
Taula 17.	Evolució de preus industrials amb cànon de l'aigua i IVA. A preus corrents.....	30
Taula 18.	Evolució de preus industrials amb cànon de l'aigua i IVA. Preus constants de 2005	31

Taula 19. Evolució del preu d'ús comercial amb cànon de l'aigua i IVA. A preus corrents.....	31
Taula 20. Evolució del preu d'ús comercial amb cànon i IVA. Preus constants de 2005.....	31
Taula 21. Municipis amb tarifes socials i població representada	34
Gràfic 1. Preus unitaris per Catalunya i províncies (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).....	8
Gràfic 2. Preus unitaris per Catalunya i províncies amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs)	9
Gràfic 3. Preus unitaris per Catalunya i províncies (amb cànon de l'aigua i IVA).....	10
Gràfic 4. Distribució per components del preu unitari.....	11
Gràfic 5. Distribució de municipis i població segons preu unitari	12
Gràfic 6. Comparació preu unitari Catalunya 2005-2009 (cànon de l'aigua i IVA no inclosos)	18
Gràfic 7. Comparació preu unitari Catalunya 2005-2009 amb cànon de l'aigua	18
Gràfic 8. Comparació preu unitari Catalunya 2005-2009 amb cànon de l'aigua i IVA.....	18
Gràfic 9. Composició del rebut de l'aigua	24
Gràfic 10. Despesa mensual del rebut de l'aigua amb cànon i IVA per llar i província.....	25
Gràfic 11. Percentatge de la despesa en aigua sobre la RFDB per llar i província.....	26
Gràfic 12. Percentatge de la despesa en aigua sobre la RFDB per llar i àmbit territorial.....	26
Gràfic 13. Preus unitaris del consum industrial (cànon de l'aigua i IVA no inclosos)	27
Gràfic 14. Preus unitaris del consum industrial amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs).....	28
Gràfic 15. Preus unitaris del consum industrial amb cànon de l'aigua i IVA.....	29
Gràfic 16. Tarifes socials per tipus	33
Mapa 1. Distribució dels municipis a l'Estudi 2009.....	7
Mapa 2. Resum preu unitari per províncies amb cànon de l'aigua i IVA. Consum 12 m ³ /mes	11

1. INTRODUCCIÓ.

L'observatori de preus de l'aigua de Catalunya pretén ser una eina per donar a conèixer al ciutadà els elements essencials que configuren els preus de l'aigua en els diferents àmbits territorials de Catalunya i per a diferents usos; en aquest cas, usos domèstics, industrials i comercials.

La informació s'ha extret a partir de les estructures tarifàries detallades en els edictes de la Comissió de Preus de Catalunya publicats en el DOGC, de les ordenances fiscals municipals sobre tarifes de subministrament d'aigua, de la informació proporcionada pels ajuntaments i companyies responsables del servei de subministrament d'aigua i de les tarifes vigents del cànon de l'aigua.

- L'Administració Local

En l'actualitat els municipis catalans disposen de competències en matèria d'abastament i sanejament d'aigua, de les quals se'n fa esment a l'article 66.3.I) del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Per altra banda, l'article 5è del Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel que s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya (TRLAC) recull els àmbits competencials dels ens locals en matèria d'aigües¹.

L'Administració Local exerceix les seves competències sense perjudici de la modalitat de gestió escollida per a la prestació del servei entre les previstes en dret, per la qual cosa aquesta regula el sistema de preus o tarifes, inclosa la seva estructura tarifària.

Per completar l'aplicació de l'ordenament en matèria de política de preus, una vegada aprovades les tarifes per l'ens local corresponent, s'eleva la resolució del Gerent de la corporació local o l'acord del Consell Metropolità, juntament amb l'estudi econòmic i la documentació complementària que calgui a la Comissió de Preus de Catalunya. La Comissió de Preus, organisme que depèn de la Direcció General de Comerç del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, acorda l'autorització corresponent en exercici de la funció que li pertoca.

- L'Agència Catalana de l'Aigua

D'altra banda, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) és l'autoritat que exerceix les competències de la Generalitat en matèria d'aigües i obres hidràuliques, d'acord amb el Decret Legislatiu 3/2003, de

¹ Article 5

Competències dels ens locals

Corresponen als ens locals, d'acord amb la legislació de règim local, amb la de sanitat i amb les previsions d'aquesta Llei, les competències relatives als àmbits següents:

- a) L'abastament d'aigua potable.
- b) El clavegueram i el tractament d'aigües residuals.
- c) El control sanitari de les aigües residuals.
- d) L'exercici de les funcions que aquesta Llei els atribueix.

4 de novembre, pel que s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya (TRLAC).

L'article 8.2 d'aquest text legal assenyala que a l'ACA li correspon la gestió, la recaptació, l'administració i la distribució dels recursos econòmics atribuïts per aquesta Llei.

Entre els recursos econòmics de l'ACA es troba, d'acord amb allò previst a l'art. 13 del TRLAC, el cànon de l'aigua. El cànon de l'aigua és l'ingrés específic del règim economicofinancer de l'ACA, la naturalesa jurídica del qual es la d'impost amb finalitat ecològica.

L'article 63 del TRLAC determina que el cànon de l'aigua resta afectat, entre d'altres, a la prevenció en origen de la contaminació i la recuperació i el manteniment dels cabals ecològics.

Així mateix, com a administració hidràulica, l'ACA és responsable de difondre i facilitar l'aplicació dels principis i objectius de la Directiva Marc de l'Aigua, els quals estan recollits en l'article 9 de l'esmentada Directiva i que poden ser resumits en els següents punts:

- Internalitzar en els preus els costos dels serveis relacionats amb l'aigua i repercutir-los entre els diversos usuaris de l'aigua de forma adequada.
- Establir mecanismes de preus que incentivin l'ús de l'aigua de forma eficient.

Finalment, per aquell lector que estigui interessat en els preus de l'aigua a nivell de l'Estat espanyol es pot consultar el següent document publicat pel Ministerio de Medio Ambiente (agost 2007): "[*Informe sobre la situación actual y evolución de los ingresos y tarifas de los servicios urbanos del agua*](#)".

2. ESTUDI SOBRE ELS PREUS DE L'AIGUA

2.1. Fitxa tècnica

Per tenir la certesa d'obtenir les tarifes vigents per a cada municipi de l'observatori, s'ha procedit a l'extracció d'informació dels Edictes publicats per la Comissió de Preus de Catalunya en el diari oficial (DOGC) per blocs anuals de forma cronològicament inversa, és a dir, s'analitzen els edictes més recents. D'aquesta manera, les tarifes es consideren vigents a 1 de gener de 2009 (inclou les tarifes que s'han modificat al 2008, i les d'aquells municipis que havien modificat en períodes anteriors i encara estaven vigents a 1 de gener).

El fet de treballar amb els Edictes de la Comissió de Preus publicats en el DOGC, presenta una sèrie de particularitats a tenir en compte en a l'hora d'interpretar els resultats de l'estudi:

- ✓ Segons el Decret 149/1988, de 28 d'abril sobre el règim procedimental dels preus autoritzats i comunicats, la Comissió de Preus de Catalunya aprova preus o **tarifes màximes, però l'ajuntament o entitat subministradora té potestat d'aplicar-ne d'inferiors.**
- ✓ Segons el Decret 339/2001, de 18 de desembre, pel qual s'estableix un sistema simplificat per a l'actualització dels preus i les tarifes regulats pel Decret 149/1988, de 28 d'abril, es preveu la possibilitat que els ajuntaments o entitats subministradores, incrementin **les seves tarifes en un percentatge igual o inferior al aprovat anualment per la Comissió i sense necessitat d'aprovació prèvia².**
- ✓ **Tots aquells municipis que històricament han repercutit als usuaris els costos de l'aigua en forma de taxa en lloc de preu o tarifa, no es veuen obligats a l'aprovació per part de la Comissió de Preus de Catalunya.**

Quant a la necessitat de disposar d'un cens suficientment representatiu, s'ha optat per incloure també aquells municipis que tot i no haver passat per la Comissió de Preus són capitals de comarca i aquells que, d'acord amb el cens de població, tenen més de 5.000 habitants. En tots aquests casos s'ha fet una recerca de les ordenances fiscals publicades. Tanmateix, la legislació de règim local només estableix com a prestació mínima obligatòria el servei domiciliari d'aigua. Aquest fet implica que en els expedients autoritzats per la Comissió de Preus de Catalunya no sempre es disposa de tarifes específiques per als usos industrials i comercials, la qual cosa redueix el nombre de municipis disponibles per a l'estudi. Finalment, es completen i es validen les dades recollides amb la informació que ens aporten els propis municipis i companyies gestores del servei.

Respecte el cànon de l'aigua, les tarifes utilitzades en l'estudi són les vigents a partir del 1 de gener de 2009 a cada municipi, atesa l'aprovació dels pressupostos de la Generalitat per al 2009 mitjançant la Llei 15/2008 de 31 de desembre de 2008.

² L'increment autoritzat per a l'any 2009 ha estat del 4,9 %, segons la publicació al DOGC 5271 de 3/12/08.

- Estructura tarifària vigent a partir de l'1 de gener de 2009 del cànon de l'aigua³

Usos domèstics⁴:

Mínim de facturació: 6 m³/mes

1r tram: consum <10m ³	0,3921 x 1 = 0,3921 €/m ³
2n tram: 10m ³ /mes < consum < 18m ³ /mes	0,4153 x 2 = 0,8306 €/m ³
3r tram: consum > 18m ³ /mes	0,4153 x 5 = 2,0765 €/m ³

Usos industrials i assimilables:

Mínim de facturació: 6 m³/mes

Tipus de gravamen = Tipus general⁵ 0,1314 €/m³ + Tipus específic⁶ 0,5152 €/m³

D'altra banda, no s'han tingut en compte les taxes municipals que alguns municipis incorporen en el rebut de l'aigua, tinguin relació amb el cicle de l'aigua (per exemple clavegueram) o no (per exemple el tractament de residus sòlids).

³ Els valors no inclouen l'IVA

⁴ DL 3/2003, 4 de novembre:

- El tipus de gravamen aplicable als usos domèstics i assimilables, establert per l'article 69, s'afecta del coeficient 0,85 en l'àmbit territorial de la part catalana de les conques dels rius Ebre, Sénia i Garona, i també de les rieres que desguassen a la mar entre el barranc del Codolar i la desembocadura del riu Sénia.

- Al tipus de gravamen domèstic se li aplica un coeficient de concentració demogràfica. Aquest s'aplica als usuaris domèstics les aigües residuals dels quals no siguin abocades a un sistema de sanejament públic. A partir del dia primer de l'any següent al de l'entrada en funcionament del Servei de Sanejament, el coeficient s'assoleix gradualment en un termini de dos o quatre anys, segons si la població base del municipi és d'entre 2.001 i 10.000, o inferior a 2.000 habitants.

Coeficient de concentració demogràfica

Municipi / població base	Coeficient
Fins a 2.000 habitants	0,662
Entre 2.001 i 10.000 habitants	0,819
Entre 10.001 i 50.000 habitants	0,978
Més de 50.000 habitants	1

⁵ DL 3/2003, 4 de novembre: aquest tipus, en l'àmbit territorial de les conques intercomunitàries de Catalunya, resta afectat d'un coeficient 0,5

⁶ En aquest estudi s'ha utilitzat el tipus de gravamen específic establert per al sistema de *tarifació per volum*. El cànon de l'aigua estableix, per als usos industrials i assimilables, dos possibles sistemes de tarifació per determinar el tipus de gravamen:

- *Tarifació per volum*: d'acord amb el valor determinat amb caràcter general

- *Individualitzat per mesurament directe*: d'acord amb un valor individualitzat per a cada usuari industrial, en funció de l'ús i la contaminació produïda.

2.2. Estructura del rebut de l'aigua a Catalunya

FACTURA DE L'AIGUA:

Tarifa de subministrament:

El preu de subministrament s'obté d'aplicar el consum de l'usuari a la tarifa que té l'operador. Les tarifes poden tenir estructures diverses, però normalment es basen en els següents elements:

Quota fixa de servei i/o mínim de consum

Part variable per blocs de consum.

Quota fixa o per blocs per la conservació de comptadors i connexions.

El recapta directament l'entitat subministradora.

Cànon de l'aigua:

És un tribut la naturalesa jurídica del qual és la d'impost amb finalitat ecològica; que grava l'ús de l'aigua i la contaminació que el seu abocament pot produir, per tal de prevenir el seu origen, cobrir les despeses d'inversió i d'explotació de les infraestructures, recuperar i mantenir els cabals ecològics...

Domèstics:

Mínim de consum

Part variable per blocs de consum

Industrials i assimilables:

Mínim de consum

Part variable de tram únic en funció del consum i la contaminació.

El recapta l'entitat subministradora per compte de l'Agència Catalana de l'Aigua amb excepció del cas dels usuaris industrials i assimilables amb sistema de tarificació individualitzada, on és l'ACA qui liquida el cànon.

IVA:

L'IVA s'aplica sobre el preu de subministrament i sobre el cànon de l'aigua, sent el tipus impositiu del 7% menys per als costos conservació de comptadors i connexions, que estan subjectes al 16%.

Preu de l'aigua sense taxes locals:

És la suma de les 3 components anteriors.

Altres Components:

En alguns municipis al rebut de l'aigua es troben altres conceptes com Clavegueram o Taxes de Gestió de Residus.

3. RESULTATS

3.1. Usos domèstics

3.1.1. Dimensió de la mostra

Previ a la presentació dels resultats corresponents als usos domèstics, cal esmentar algunes consideracions respecte la mostra analitzada. En el present estudi el nombre de municipis analitzats han estat 488, que en nombre d'habitants es tradueix en un total de 7.067.317 habitants inclosos a la mostra. Aquests representen el 95,97% del total de població censada a Catalunya, que per al 2008 va ser de 7.364.078 segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística.

Aquest alt percentatge de població catalana representada en l'estudi és el que ens permet obtenir uns resultats significatius.

A continuació es presenten les taules de distribució dels municipis i habitants analitzats.

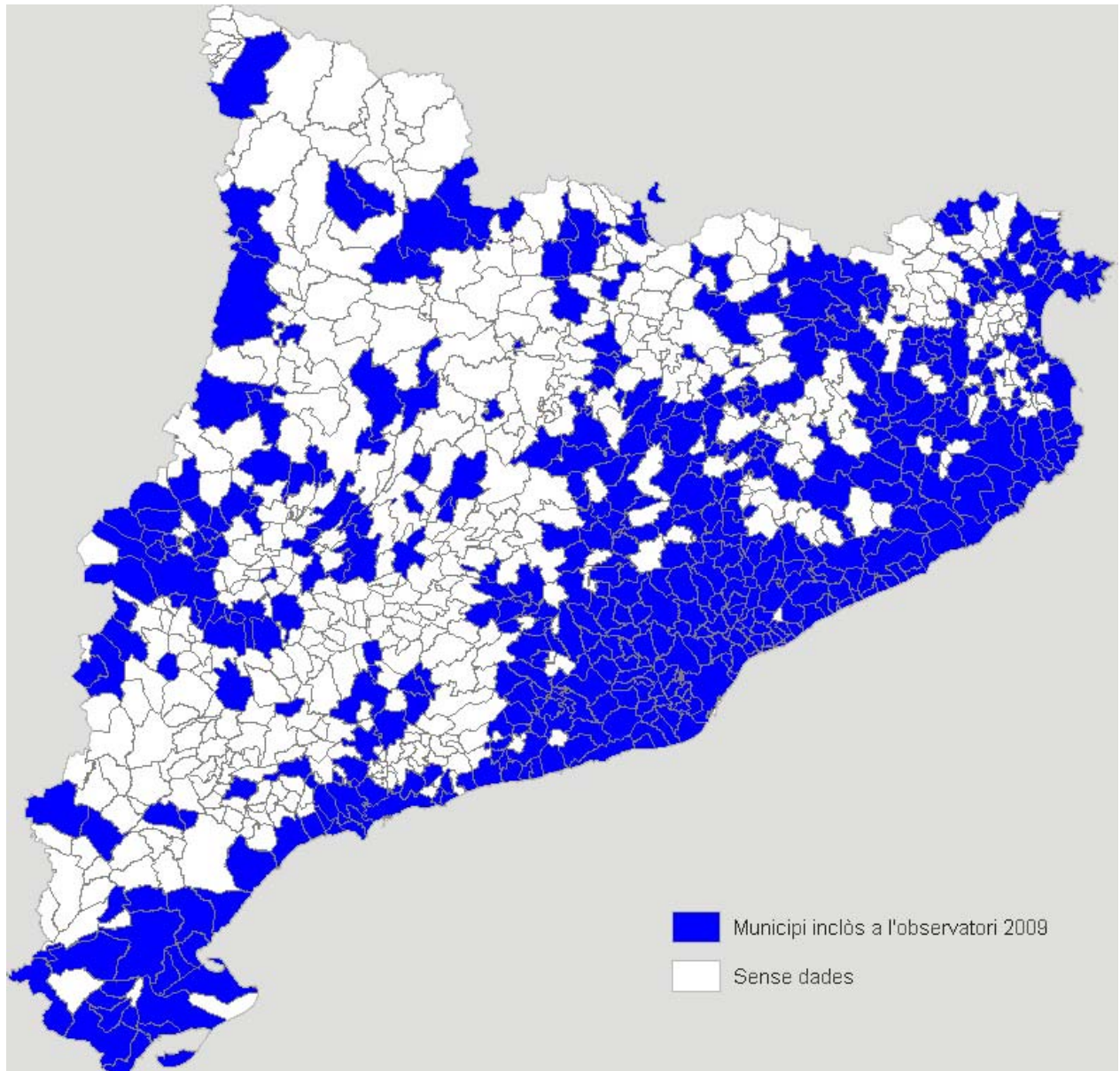
Taula 1. *Distribució de municipis i habitants a l'estudi.*

Província	Municipis amb dades	Total Municipis	%
Barcelona	232	311	75%
Girona	127	221	57%
Tarragona	61	183	33%
Lleida	68	231	29%
Total Municipis	488	946	52%

Província	Habitants amb dades	Total habitants	%
Barcelona	5.359.969	5.416.447	99%
Girona	690.552	731.864	94%
Tarragona	684.666	788.895	87%
Lleida	332.130	426.872	78%
Total Habitants	7.067.317	7.364.078	96%

A continuació es presenten els 488 municipis inclosos en la mostra distribuïts en el mapa de Catalunya.

Mapa 1. *Distribució dels Municipis a l'Estudi 2009.*

3.1.2. Resultats de l'estudi any 2009

Per a facilitar la interpretació dels resultats s'han establert una sèrie d'hipòtesis de consum. Així, els resultats de l'estudi que es presenten a continuació s'exposen per diferents trams de consum, expressats en preus unitaris per metre cúbic i considerant un període mensual. Igualment, s'exposen els resultats per a cada província, ponderats pel nombre d'habitants i fent el desglossament de les tarifes amb cànon i sense cànon de l'aigua.

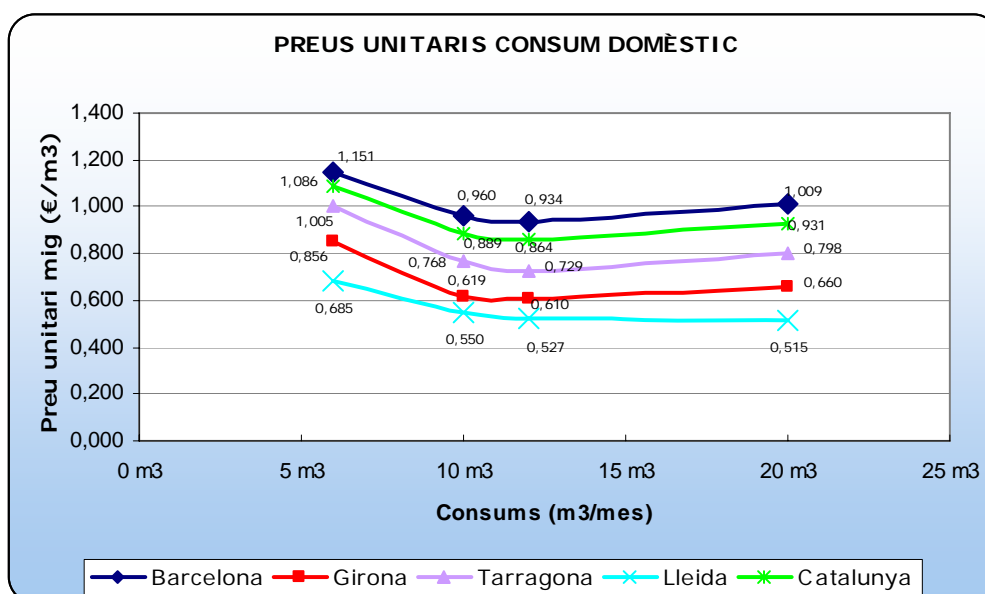
En la Taula 2 es mostra el preu mig ponderat pel servei de subministrament d'aigua domèstica (sense cànon de l'aigua ni IVA), per cada província i pel conjunt de Catalunya. Si analitzem el comportament dels preus per cada hipòtesi de consum s'observa que els preus més alts es situen en el tram de 6 m³ a totes les províncies. Aquest fet és degut a que la majoria d'estructures tarifàries apliquen una quota fixa (o mínim de consum) que provoca un augment del preu unitari en consums reduïts.

Per altra banda, es pot apreciar la tendència dels preus a incrementar en els consums de 20 m³ al mes, tant a nivell de província com per al conjunt de Catalunya. Aquest increment s'explica per l'existència de trams tarifaris creixents amb preus considerablement superiors al del tram anterior cobrant més cars els consums elevats. La província de Barcelona és la que compta amb els preus més elevats, per sobre de la mitjana de Catalunya en tots els trams de consum.

Taula 2. Preu mig ponderat del consum domèstic (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).

Preu Unitari	6 €/m ³	10 €/m ³	12 €/m ³	20 €/m ³
Barcelona	1,151	0,960	0,934	1,009
Girona	0,856	0,619	0,610	0,660
Tarragona	1,005	0,768	0,729	0,798
Lleida	0,685	0,550	0,527	0,515
Catalunya	1,086	0,889	0,864	0,931

Gràfic 1. Preus unitaris per Catalunya i províncies (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).

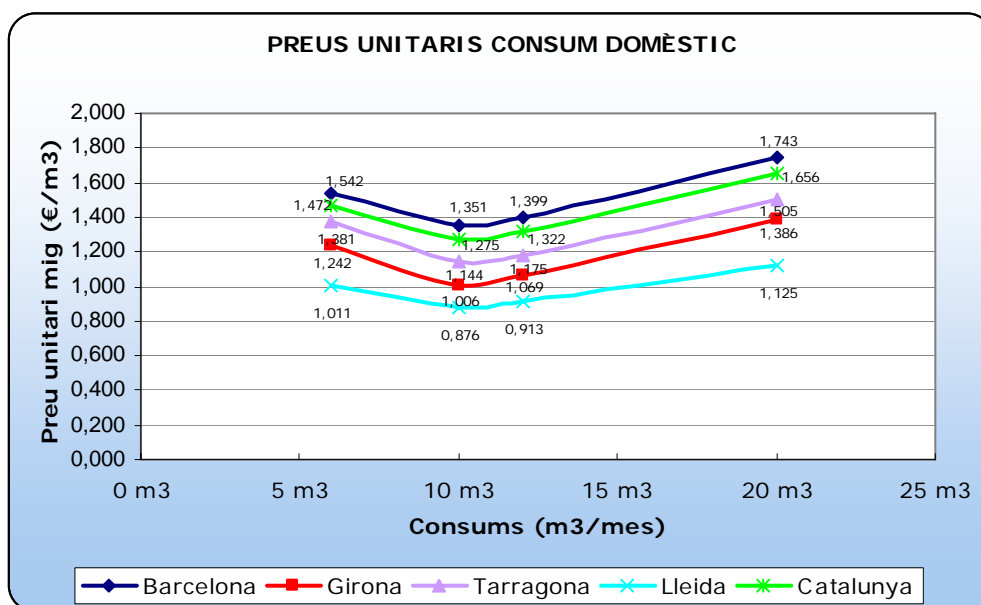
A continuació es presenten els preus un cop ja incorporat el cànon de l'aigua. En aquest cas, a la Taula 3 es pot apreciar com la introducció del cànon genera un augment dels preus unitaris per la seva pròpia imposició. Així mateix, en el Gràfic 2 es pot veure com s'accentua la forma de "u" de la gràfica, de manera que la introducció del cànon dóna lloc a una major progressivitat de les tarifes (el preu unitari del metre cúbic va augmentant a mesura que el consum es va fent més gran), així com un major incentiu a la reducció dels consums sumptuaris. D'aquesta manera, mentre que en el cas anterior la tarifa es torna progressiva un cop assolits els 20 m³ mensuals, amb la introducció del cànon aquesta tendència s'assoleix ja en els 12 m³ mensuals.

Cal destacar també que l'efecte del cànon de l'aigua sobre la progressivitat de les tarifes va veure's intensificat a partir d'abril del 2005⁷ per l'efecte de la incorporació d'un tercer tram al cànon de l'aigua a partir de consums de 18 m³/mes.

Taula 3. Preu mig ponderat del consum domèstic amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs).

Preu Unitari	6 €/m3	10 €/m3	12 €/m3	20 €/m3
Barcelona	1,542	1,351	1,399	1,743
Girona	1,242	1,006	1,069	1,386
Tarragona	1,381	1,144	1,175	1,505
Lleida	1,011	0,876	0,913	1,125
Catalunya	1,472	1,275	1,322	1,656

Gràfic 2. Preus unitaris per Catalunya i províncies amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs).

⁷ Decret 47/2005, de 22 de març (DOGC 4350 de 24.03.05) que modifica Decret 103/2000, de 6 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels tributs gestionats per l'Agència Catalana de l'Aigua.

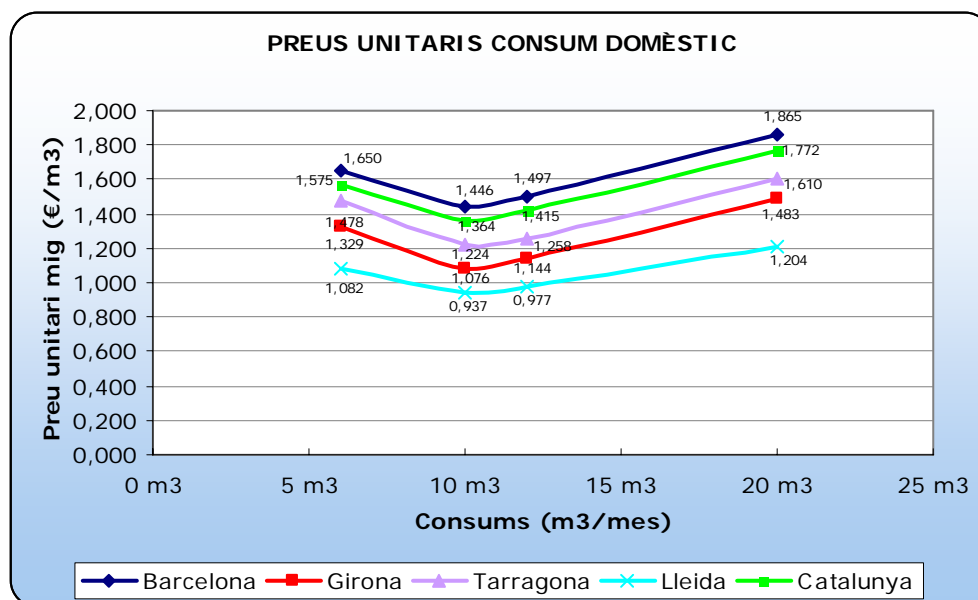
En el cas dels preus per la suma dels tres conceptes (servei de subministrament d'aigua, cànon de l'aigua i IVA) es mostra també la taula de preus i la gràfica per tram de consum.

Taula 4. Preu mig ponderat del consum domèstic (amb cànon de l'aigua i IVA).

Preu Unitari	6 €/m ³	10 €/m ³	12 €/m ³	20 €/m ³
Barcelona	1,650	1,446	1,497	1,865
Girona	1,329	1,076	1,144	1,483
Tarragona	1,478	1,224	1,258	1,610
Lleida	1,082	0,937	0,977	1,204
Catalunya	1,575	1,364	1,415	1,772

*Valors i estructura del cànon de l'aigua vigents a partir del 1 de gener de 2009

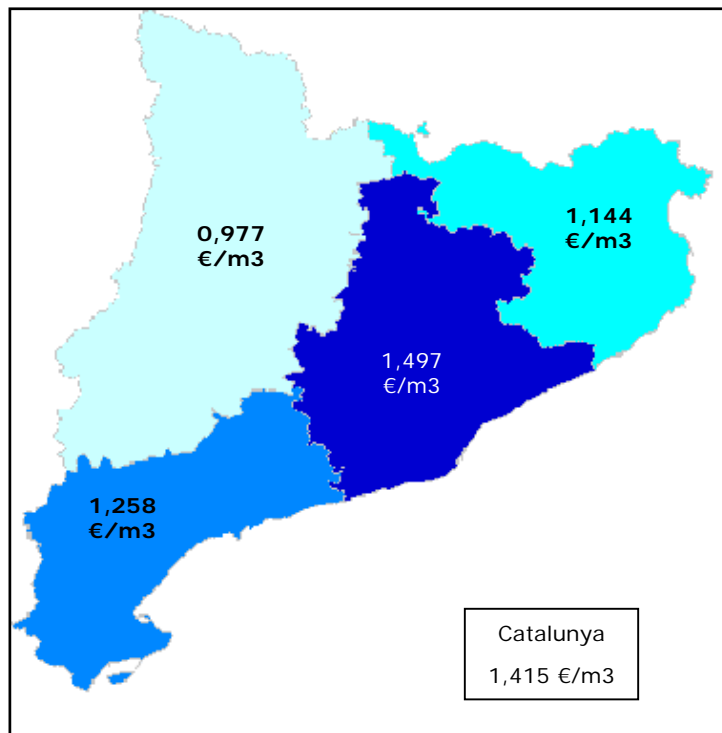
Gràfic 3. Preus unitaris per Catalunya i províncies (amb cànon de l'aigua i IVA).

Finalment s'ha considerat convenient fer un anàlisi més detallat en el cas de la hipòtesis de consum de 12 m³ mensuals. En aquest tram de consum s'hi inclouen més del 50% de la població, així que per aquesta raó s'han considerat els seus resultats com una bona referència per a obtenir una visió conjunt.

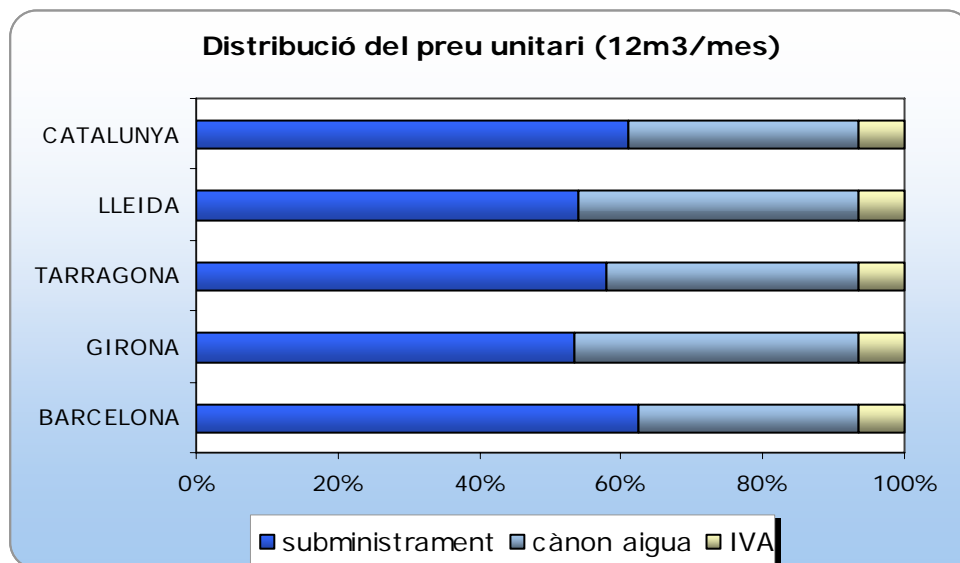
En el mapa resum següent es mostra els preus de l'aigua per a un consum de 12 m³/mes, per cada província i pel conjunt de Catalunya. Aquests preus inclouen el cànon de l'aigua i l'IVA.

Mapa 2. Resum preu unitari per províncies amb cànon de l'aigua i IVA. Consum 12 m³/mes

En el Gràfic 4 es desglossa els diversos conceptes que componen el preu unitari per un consum de 12 m³/mes. Veiem que el cànon de l'aigua té un pes relatiu més gran a Lleida i Girona, degut a que compten amb tarifes de subministrament més baixes. A Barcelona, el preu de subministrament suposa el 62% del preu total, pràcticament equivalent a la mitjana de Catalunya. Finalment s'incorpora l'IVA que té el mateix pes a totes les províncies.

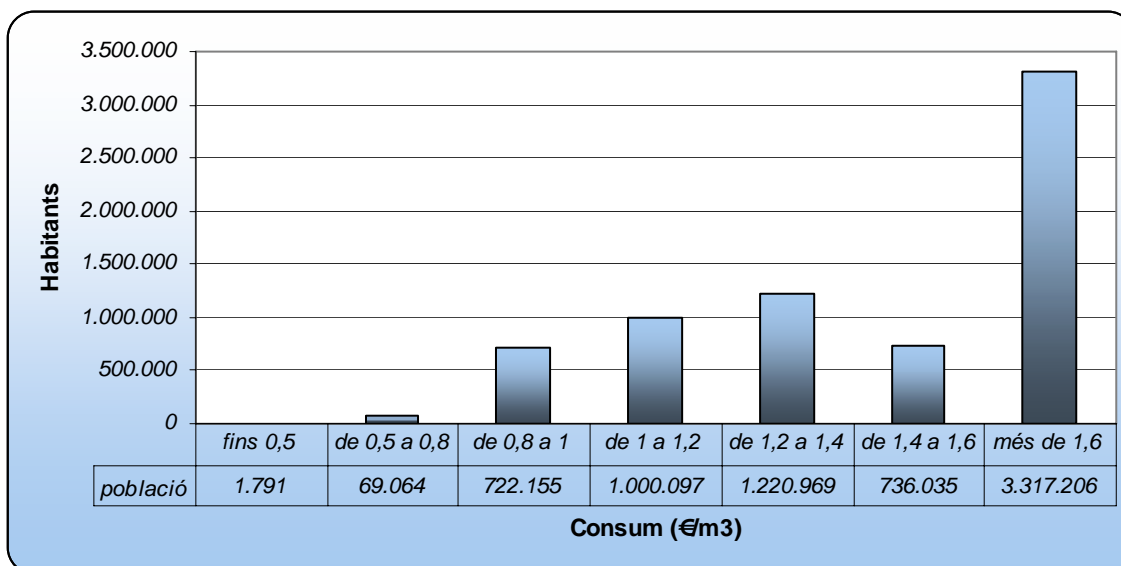
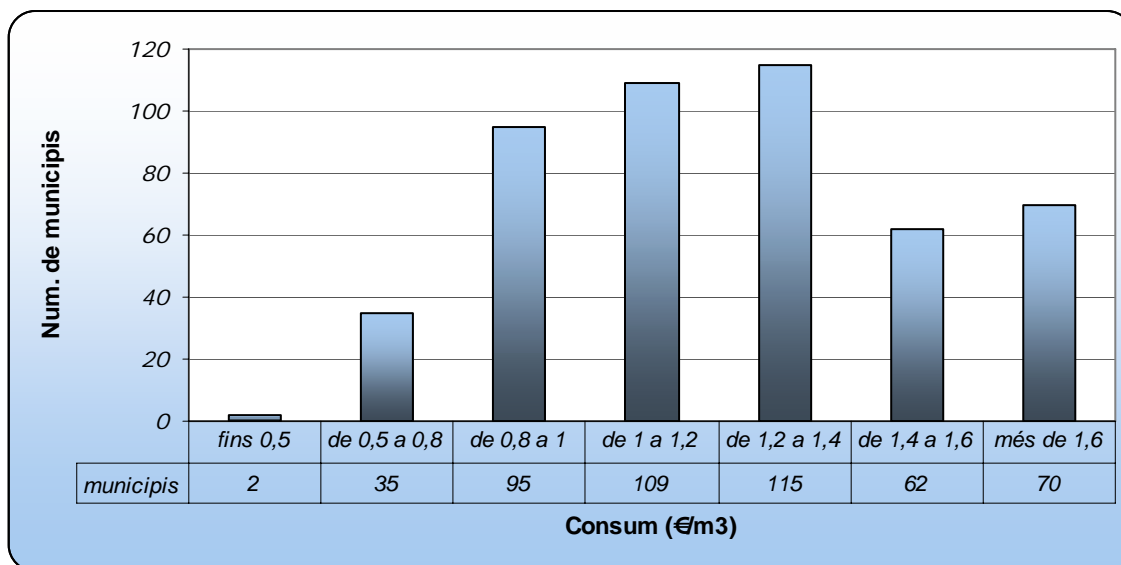
Gràfic 4. Distribució per components del preu unitari.

* Valors i estructures del cànon de l'aigua vigents a partir del 1 de gener de 2009

Quant a la distribució del preu unitari per al nivell de consum de 12 m³/mes, es pot observar com un total de 70 municipis compta amb un preu unitari situat per sobre dels 1,6 €/m³ per un consum de 12 m³/mes. Pel que fa a població veiem que són uns 3,4 milions d'habitants els que suporten un preu situat en aquest interval. Així, tot i que només representa el 14% de municipis de Catalunya aquest interval afecta quasi al 50% dels catalans.

Gràfic 5. *Distribució de municipis i població segons preu unitari.*

Intervals de preus unitaris (€/m3)

€/m3	fins 0,5	de 0,5 a 0,8	de 0,8 a 1	de 1 a 1,2	de 1,2 a 1,4	de 1,4 a 1,6	més de 1,6
municipis	2	35	95	109	115	62	70
població	1.791	69.064	722.155	1.000.097	1.220.969	736.035	3.317.206
municipis	0,41%	7,17%	19,47%	22,34%	23,57%	12,70%	14,34%
població	0,03%	0,98%	10,22%	14,15%	17,28%	10,41%	46,94%

3.1.3. Dispersió tarifes de subministrament

Cal fer esment en aquest apartat sobre l'amplitud de la variació de les tarifes de subministrament (cànon de l'aigua i IVA no inclosos) per a ús domèstic a nivell de territori. A la Taula 5 es mostra el rang de dispersió del preu de l'aigua a Catalunya entre municipis tant a nivell d'àmbit geogràfic com de consum realitzat. A nivell de província el mínim es localitza a Lleida amb un preu de 0,078 €/m³ per un consum de 20 m³ i el màxim a la província de Girona amb un preu de 3,000 €/m³ per a un consum de 6 €/m³.

A nivell d'hipòtesi de consum és a la província de Girona on es troba el municipi amb el preu per metre cúbic més elevat per a tots els nivells de consum, excepte en el cas del nivell més elevat (20 m³/mes) en que és la província de Barcelona on es troba el municipi que aplica la tarifa màxima. Quant a la tarifa mínima, el municipi amb el preu més baix per a qualsevol hipòtesi de consum es troba a la província de Lleida, a excepció del nivell de consum més baix (6 m³/mes) que es situa a la província de Tarragona.

A continuació es detalla la dispersió dels preus municipals, sense cànon de l'aigua ni IVA, tant per província com per metres cúbics consumits mensualment per usos domèstics.

Taula 5. Dispersió de tarifes per províncies i per consums.

Per Províncies			Per consums		
Província		Preus €/m ³	Consums		Preus €/m ³
Barcelona	Mínim	0,240	6 m ³	Mínim	0,165
	Màxim	2,744		Màxim	3,000
Girona	Mínim	0,225	10 m ³	Mínim	0,156
	Màxim	3,000		Màxim	2,132
Tarragona	Mínim	0,165	12 m ³	Mínim	0,130
	Màxim	2,315		Màxim	1,915
Lleida	Mínim	0,078	20 m ³	Mínim	0,078
	Màxim	1,850		Màxim	2,002
Catalunya	Mínim	0,078	Catalunya	Mínim	0,078
	Màxim	3,000		Màxim	3,000

3.1.4. Estructures tarifàries

Com ja s'ha esmentat anteriorment, els preus de subministrament (sense cànon de l'aigua ni IVA) més elevats per a la majoria de províncies es donen en el tram de consum de 6 m³/mes, el més baix de les hipòtesis de consum analitzades. Això és degut a que un gran nombre de municipis inclouen en les seves estructures tarifàries una component fixa (que no varia amb el consum) ja sigui per mitjà de *quotes fixes* o *mínims de consum*, fet que provoca augments del preu unitari per als consums reduïts.

En aquest punt es procedeix a fer una anàlisi sobre la presència de *quotes fixes de servei* o *mínims de consum* en les estructures tarifàries dels municipis inclosos en l'estudi, així com la seva proporció sobre el total de municipis que participen en l'estudi.

Taula 6. Estructura tarifària per municipis i per habitants.

Estructura tarifària	Núm. de poblacions Estudi 2008	% municipis Estudi 2008	Núm. de poblacions Estudi 2009	% municipis Estudi 2009
Mínim de consum	217	47,38%	198	40,57%
Quota fixa	212	46,29%	256	52,46%
Mínim de consum i quota fixa	8	1,75%	15	3,07%
Sense quota fixa ni mínim	21	4,59%	19	3,89%

Estructura tarifària	Habitants afectats	Sobre el total de municipis que participen a l'estudi
Mínim de consum	971.730	13,75%
Quota fixa	5.901.437	83,50%
Mínim de consum i quota fixa	129.741	1,84%
Sense quota fixa ni mínim	64.409	0,91%

A la Taula 6 es pot observar com en el 2009 s'ha produït un canvi de tendència respecte el 2008 quant a la presència d'un *mínim de consum* en la factura dels municipis estudiats.

L'absència de *mínims de consum* en la factura de l'aigua passa a ser l'escenari majoritari, tant si fem la comparació en nombre de municipis com si ens fixem en el nombre d'habitants representats. D'aquesta manera, un 15,59% de la població catalana paga un *mínim de consum* (13,75%+1,84%), mentre que el 84,41% només paga pels metres cúbics consumits.

3.1.5. Evolució històrica

Taula 7. Comparacions i increments (cànon de l'aigua i IVA no inclosos). A preus corrents

PROVÍNCIA	CONSUMS	2005	2006	2007	2008	2009	INCREMENTS (%)				
							2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2009
BARCELONA	6	0,933	0,972	1,007	1,050	1,151	4,18%	3,61%	4,27%	9,57%	23,32%
	10	0,785	0,810	0,843	0,875	0,960	3,25%	4,03%	3,82%	9,65%	22,28%
	12	0,757	0,787	0,820	0,852	0,934	3,96%	4,20%	3,85%	9,70%	23,42%
	20	0,816	0,843	0,886	0,922	1,009	3,36%	5,04%	4,04%	9,43%	23,60%
GIRONA	6	0,736	0,745	0,762	0,808	0,856	1,22%	2,34%	5,93%	5,93%	16,24%
	10	0,539	0,540	0,547	0,576	0,619	0,19%	1,25%	5,28%	7,50%	14,81%
	12	0,528	0,527	0,537	0,566	0,610	-0,19%	1,92%	5,37%	7,83%	15,59%
	20	0,554	0,559	0,575	0,607	0,660	0,90%	2,81%	5,62%	8,73%	19,14%
TARRAGONA	6	0,915	0,933	0,974	0,994	1,005	2,04%	4,38%	2,08%	1,09%	9,90%
	10	0,687	0,704	0,725	0,721	0,768	2,35%	3,00%	-0,49%	6,47%	11,70%
	12	0,650	0,666	0,685	0,700	0,729	2,59%	2,77%	2,18%	4,16%	12,22%
	20	0,700	0,716	0,729	0,752	0,798	2,31%	1,75%	3,20%	6,17%	14,07%
LLEIDA	6	0,451	0,572	0,594	0,633	0,685	26,83%	3,80%	6,58%	8,31%	51,97%
	10	0,360	0,467	0,487	0,517	0,550	29,72%	4,24%	6,12%	6,43%	52,75%
	12	0,344	0,449	0,470	0,498	0,527	30,52%	4,62%	5,99%	5,80%	53,13%
	20	0,326	0,431	0,454	0,482	0,515	32,34%	5,18%	6,27%	6,79%	57,98%
CATALUNYA	6	0,895	0,931	0,964	1,004	1,086	4,02%	3,53%	4,15%	8,16%	21,32%
	10	0,739	0,762	0,790	0,819	0,889	3,13%	3,63%	3,74%	8,46%	20,25%
	12	0,712	0,739	0,767	0,795	0,864	3,79%	3,76%	3,73%	8,58%	21,29%
	20	0,761	0,789	0,825	0,857	0,931	3,68%	4,51%	3,97%	8,59%	22,34%
IPC cat		4,3%	2,8%	4,3%	1,6%						

Taula 8. Comparacions i increments amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs). A preus corrents

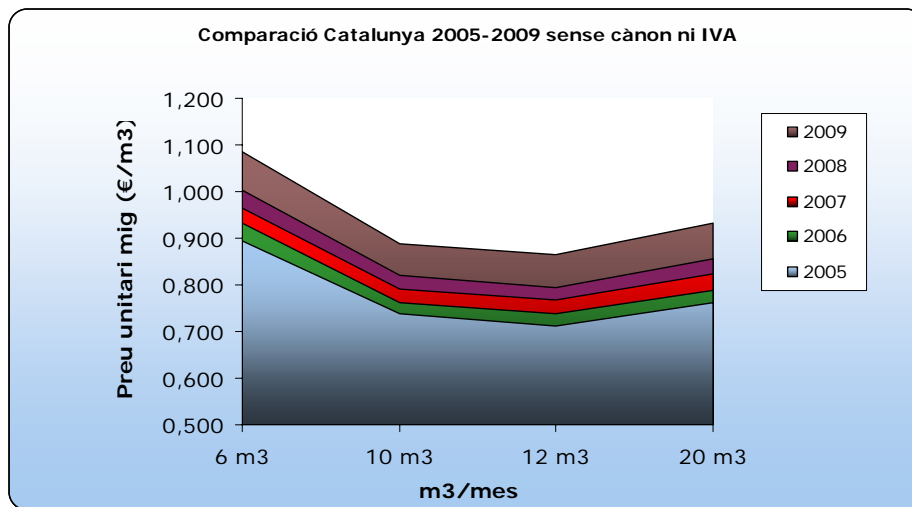
PROVÍNCIA	CONSUMS	2005	2006	2007	2008	2009	INCREMENTS (%)				
							2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2009
BARCELONA	6	1,250	1,300	1,354	1,422	1,542	4,04%	4,14%	5,02%	8,46%	23,41%
	10	1,101	1,138	1,190	1,247	1,351	3,40%	4,51%	4,80%	8,37%	22,74%
	12	1,128	1,175	1,231	1,293	1,399	4,21%	4,80%	4,97%	8,21%	24,05%
	20	1,360	1,454	1,537	1,619	1,743	6,91%	5,68%	5,38%	7,67%	28,18%
GIRONA	6	1,047	1,068	1,105	1,175	1,242	2,01%	3,42%	6,35%	5,76%	18,66%
	10	0,850	0,863	0,889	0,943	1,006	1,55%	3,00%	6,06%	6,68%	18,34%
	12	0,893	0,910	0,943	1,001	1,069	1,96%	3,57%	6,20%	6,76%	19,74%
	20	1,090	1,161	1,217	1,296	1,386	6,53%	4,80%	6,51%	6,95%	27,19%
TARRAGONA	6	1,208	1,249	1,307	1,352	1,381	3,37%	4,69%	3,43%	2,16%	14,36%
	10	0,981	1,019	1,058	1,069	1,144	3,89%	3,81%	1,00%	7,08%	16,64%
	12	0,994	1,040	1,080	1,124	1,175	4,60%	3,90%	4,09%	4,53%	18,25%
	20	1,205	1,304	1,354	1,424	1,505	8,22%	3,84%	5,15%	5,68%	24,86%
LLEIDA	6	0,672	0,849	0,885	0,944	1,011	26,34%	4,27%	6,62%	7,15%	50,49%
	10	0,581	0,744	0,778	0,828	0,876	28,01%	4,61%	6,34%	5,82%	50,69%
	12	0,604	0,776	0,815	0,867	0,913	28,48%	5,09%	6,30%	5,33%	51,17%
	20	0,707	0,946	1,001	1,066	1,125	33,80%	5,79%	6,52%	5,56%	59,17%
CATALUNYA	6	1,205	1,256	1,307	1,371	1,472	4,24%	4,03%	4,95%	7,37%	22,18%
	10	1,049	1,086	1,133	1,187	1,275	3,55%	4,26%	4,78%	7,45%	21,55%
	12	1,076	1,124	1,173	1,231	1,322	4,53%	4,36%	4,92%	7,38%	22,91%
	20	1,293	1,394	1,468	1,547	1,656	7,81%	5,30%	5,37%	7,08%	28,09%
IPC cat		4,3%	2,8%	4,3%	1,6%						

* Valors i estructura del cànon de l'aigua vigents a partir de l'1 de gener de 2009.

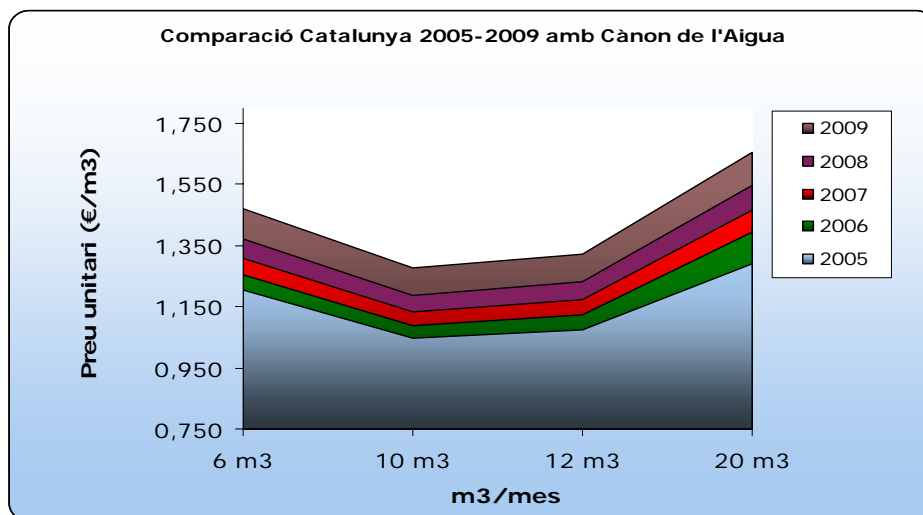
Taula 9. Comparacions i increments amb cànon de l'aigua i IVA inclosos. A preus corrents

PROVÍNCIA	CONSUMS	2005	2006	2007	2008	2009	INCREMENTS (%)				
							2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2005-2009
BARCELONA	6	1,337	1,391	1,449	1,337	1,650	4,04%	4,14%	5,02%	8,46%	23,41%
	10	1,178	1,218	1,273	1,178	1,446	3,40%	4,51%	4,80%	8,37%	22,74%
	12	1,206	1,257	1,318	1,206	1,497	4,21%	4,80%	4,97%	8,21%	24,05%
	20	1,455	1,556	1,644	1,455	1,865	6,91%	5,68%	5,38%	7,67%	28,18%
GIRONA	6	1,120	1,143	1,182	1,120	1,329	2,01%	3,42%	6,35%	5,76%	18,66%
	10	0,909	0,923	0,951	0,909	1,076	1,55%	3,00%	6,06%	6,68%	18,34%
	12	0,956	0,974	1,009	0,956	1,144	1,96%	3,57%	6,20%	6,76%	19,74%
	20	1,166	1,242	1,302	1,166	1,483	6,53%	4,80%	6,51%	6,95%	27,19%
TARRAGONA	6	1,293	1,336	1,399	1,293	1,478	3,37%	4,69%	3,43%	2,16%	14,36%
	10	1,050	1,091	1,132	1,050	1,224	3,89%	3,81%	1,00%	7,08%	16,64%
	12	1,064	1,112	1,156	1,064	1,258	4,60%	3,90%	4,09%	4,53%	18,25%
	20	1,289	1,395	1,449	1,289	1,610	8,22%	3,84%	5,15%	5,68%	24,86%
LLEIDA	6	0,719	0,908	0,947	0,719	1,082	26,34%	4,27%	6,62%	7,15%	50,49%
	10	0,622	0,796	0,833	0,622	0,937	28,01%	4,61%	6,34%	5,82%	50,69%
	12	0,646	0,830	0,873	0,646	0,977	28,48%	5,09%	6,30%	5,33%	51,17%
	20	0,756	1,012	1,071	0,756	1,204	33,80%	5,79%	6,52%	5,56%	59,17%
CATALUNYA	6	1,289	1,344	1,398	1,289	1,575	4,24%	4,03%	4,95%	7,37%	22,18%
	10	1,123	1,162	1,212	1,123	1,364	3,55%	4,26%	4,78%	7,45%	21,55%
	12	1,151	1,203	1,256	1,151	1,415	4,53%	4,36%	4,92%	7,38%	22,91%
	20	1,384	1,492	1,571	1,384	1,772	7,81%	5,30%	5,37%	7,08%	28,09%
IPC cat		4,3%	2,8%	4,3%	1,6%						

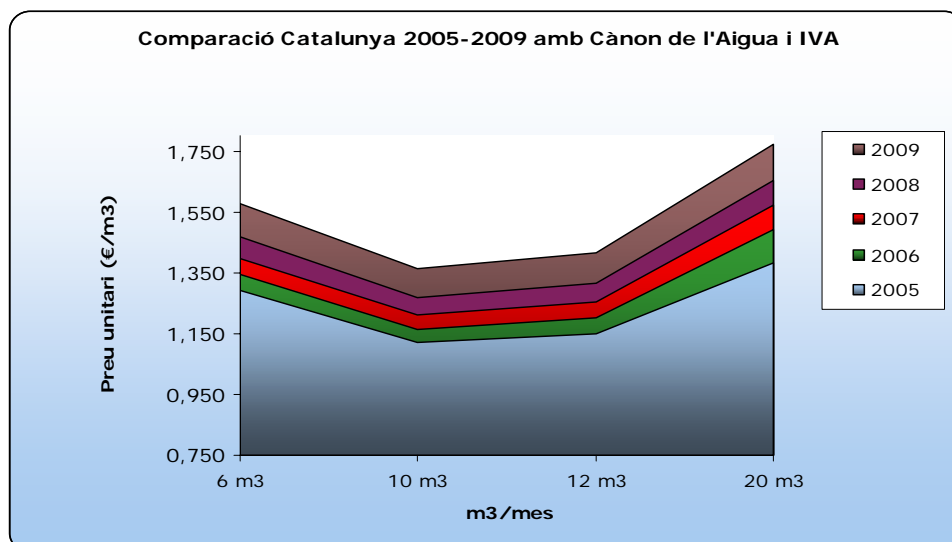
Gràfic 6. Comparació preu unitari Catalunya 2005-2009 (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).

Gràfic 7. Comparació preu unitari Catalunya 2005-2009 amb cànon de l'aigua.

Gràfic 8. Comparació preu unitari Catalunya 2005-2009 amb cànon de l'aigua i IVA.

Taula 10. Comparacions i increments (cànon de l'aigua i IVA no inclosos). A preus constants de 2005

PROVÍNCIA	CONSUMS	2005	2006	2007	2008	Increment %			
						2005-2006	2006-2007	2007-2008	2005-2008
BARCELONA	6	0,933	0,946	0,939	0,964	1,34%	-0,66%	2,62%	3,32%
	10	0,785	0,788	0,786	0,804	0,43%	-0,26%	2,18%	2,36%
	12	0,757	0,766	0,765	0,782	1,13%	-0,10%	2,22%	3,27%
	20	0,816	0,820	0,826	0,846	0,54%	0,71%	2,40%	3,69%
GIRONA	6	0,736	0,725	0,711	0,741	-1,53%	-1,88%	4,26%	0,73%
	10	0,539	0,525	0,510	0,528	-2,54%	-2,92%	3,62%	-1,96%
	12	0,528	0,513	0,501	0,520	-2,91%	-2,28%	3,71%	-1,60%
	20	0,554	0,544	0,536	0,557	-1,85%	-1,43%	3,96%	0,58%
TARRAGONA	6	0,915	0,908	0,908	0,913	-0,74%	0,08%	0,47%	-0,20%
	10	0,687	0,684	0,676	0,662	-0,44%	-1,24%	-2,06%	-3,70%
	12	0,650	0,648	0,639	0,642	-0,20%	-1,47%	0,57%	-1,10%
	20	0,700	0,696	0,679	0,690	-0,47%	-2,44%	1,58%	-1,37%
LLEIDA	6	0,451	0,556	0,554	0,581	23,37%	-0,48%	4,90%	28,80%
	10	0,360	0,454	0,454	0,474	26,19%	-0,05%	4,45%	31,74%
	12	0,344	0,437	0,438	0,457	26,97%	0,30%	4,32%	32,86%
	20	0,326	0,420	0,423	0,443	28,74%	0,84%	4,60%	35,80%
CATALUNYA	6	0,895	0,906	0,899	0,922	1,19%	-0,74%	2,51%	2,97%
	10	0,739	0,741	0,737	0,752	0,32%	-0,64%	2,10%	1,78%
	12	0,712	0,719	0,715	0,730	0,97%	-0,52%	2,09%	2,54%
	20	0,761	0,768	0,769	0,787	0,86%	0,20%	2,33%	3,41%
IPC cat (06-08)			2,8%	4,3%	1,6%				

Taula 11. Comparacions i increments amb cànon de l'aigua. A preus constants de 2005

PROVÍNCIA	CONSUMS	2005	2006	2007	2008	Increment %			
						2005-2006	2006-2007	2007-2008	2005-2008
BARCELONA	6	1,250	1,265	1,263	1,305	1,21%	-0,15%	3,36%	4,45%
	10	1,101	1,107	1,110	1,145	0,59%	0,21%	3,15%	3,97%
	12	1,128	1,143	1,148	1,187	1,37%	0,48%	3,32%	5,23%
	20	1,360	1,414	1,433	1,486	4,00%	1,32%	3,72%	9,29%
GIRONA	6	1,047	1,039	1,030	1,078	-0,77%	-0,84%	4,68%	3,00%
	10	0,850	0,839	0,829	0,865	-1,21%	-1,25%	4,39%	1,84%
	12	0,893	0,886	0,879	0,919	-0,82%	-0,70%	4,53%	2,95%
	20	1,090	1,129	1,135	1,190	3,63%	0,48%	4,84%	9,17%
TARRAGONA	6	1,208	1,215	1,219	1,241	0,55%	0,38%	1,81%	2,76%
	10	0,981	0,991	0,987	0,981	1,06%	-0,47%	-0,59%	-0,01%
	12	0,994	1,011	1,007	1,032	1,75%	-0,38%	2,45%	3,84%
	20	1,205	1,268	1,263	1,307	5,27%	-0,44%	3,49%	8,46%
LLEIDA	6	0,672	0,826	0,826	0,866	22,90%	-0,03%	4,94%	28,93%
	10	0,581	0,724	0,726	0,760	24,52%	0,30%	4,67%	30,72%
	12	0,604	0,755	0,761	0,796	24,98%	0,76%	4,62%	31,75%
	20	0,707	0,920	0,933	0,979	30,16%	1,43%	4,84%	38,41%
CATALUNYA	6	1,205	1,222	1,219	1,259	1,40%	-0,26%	3,29%	4,46%
	10	1,049	1,057	1,056	1,089	0,73%	-0,04%	3,13%	3,84%
	12	1,076	1,094	1,094	1,130	1,68%	0,06%	3,27%	5,07%
	20	1,293	1,356	1,369	1,420	4,87%	0,96%	3,72%	9,81%
IPC cat (06-08)			2,8%	4,3%	1,6%				

Taula 12. Comparacions i increments amb cànon de l'aigua i IVA. A preus constants de 2005

PROVÍNCIA	CONSUMS	2005	2006	2007	2008	Increment %			
						2005-2006	2006-2007	2007-2008	2005-2008
BARCELONA	6	1,337	1,353	1,351	1,396	1,21%	-0,15%	3,36%	4,45%
	10	1,178	1,185	1,187	1,225	0,59%	0,21%	3,15%	3,97%
	12	1,206	1,223	1,229	1,270	1,37%	0,48%	3,32%	5,23%
	20	1,455	1,513	1,533	1,590	4,00%	1,32%	3,72%	9,29%
GIRONA	6	1,120	1,112	1,102	1,154	-0,77%	-0,84%	4,68%	3,00%
	10	0,909	0,898	0,887	0,926	-1,21%	-1,25%	4,39%	1,84%
	12	0,956	0,948	0,941	0,984	-0,82%	-0,70%	4,53%	2,95%
	20	1,166	1,208	1,214	1,273	3,63%	0,48%	4,84%	9,17%
TARRAGONA	6	1,293	1,300	1,305	1,328	0,55%	0,38%	1,81%	2,76%
	10	1,050	1,061	1,056	1,050	1,06%	-0,47%	-0,59%	-0,01%
	12	1,064	1,082	1,078	1,104	1,75%	-0,38%	2,45%	3,84%
	20	1,289	1,357	1,351	1,398	5,27%	-0,44%	3,49%	8,46%
LLEIDA	6	0,719	0,884	0,883	0,927	22,90%	-0,03%	4,94%	28,93%
	10	0,622	0,774	0,777	0,813	24,52%	0,30%	4,67%	30,72%
	12	0,646	0,808	0,814	0,851	24,98%	0,76%	4,62%	31,75%
	20	0,756	0,985	0,999	1,047	30,16%	1,43%	4,84%	38,41%
CATALUNYA	6	1,289	1,307	1,304	1,347	1,40%	-0,26%	3,29%	4,46%
	10	1,123	1,131	1,130	1,166	0,73%	-0,04%	3,13%	3,84%
	12	1,151	1,170	1,171	1,209	1,68%	0,06%	3,27%	5,07%
	20	1,384	1,451	1,465	1,519	4,87%	0,96%	3,72%	9,81%
IPC cat (06-08)			2,8%	4,3%	1,6%				

3.1.6. Composició del preu final de l'aigua

- Composició del Preu final de l'aigua a Catalunya per a ús domèstic.

FACTURA DE L'AIGUA: CATALUNYA

1. Preu del subministrament:

El preu de subministrament s'obté d'aplicar el consum de l'usuari a la tarifa que té l'operador. Les tarifes poden tenir estructures diverses, però normalment es basen en els següents elements:

Quota fixa de servei i/o mínim de consum.

Part variable per blocs de consum.

Quota fixa o per blocs per la conservació de comptadors i connexions.

El recapta directament l'entitat subministradora.

0,864 €/m³ *

* Preu miq de Catalunya ponderat per habitants per a un consum domèstic de 12 m³/mes

+

2. Cànon de l'aigua:

És un tribut la naturalesa jurídica del qual és la d'impost amb finalitat ecològica; que grava l'ús de l'aigua i la contaminació que el seu abocament pot produir, per tal de prevenir el seu origen, cobrir les despeses d'inversió i d'explotació de les infraestructures, recuperar i mantenir els cabals ecològics... És recaptat per l'Agència Catalana de l'Aigua. Estructura del cànon:

Mínim de consum

Part variable per blocs de consum.

0,458 €/m³ *

* Cànon de l'aigua mig de Catalunya ponderat per habitants per a un consum domèstic de 12 m³/mes, i a partir de les tarifes aprovades en la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya vigents a partir de l'1 de gener de 2009, Llei 18/2008 de 31 de desembre de 2008.

+

3. IVA:

L'IVA s'aplica sobre el preu de subministrament i sobre el Cànon de l'Aigua, sent el tipus impositiu del 7% menys per als costos conservació de comptadors i connexions, que estan subjectes al 16%.

0,093 €/m³

=

Rebut de l'aigua sense taxes locals

1,415 €/m³

* Valors i estructura del cànon de l'aigua vigent a partir de l'1 de gener de 2009

- Composició del preu final de l'aigua a Barcelona per a ús domèstic

FACTURA DE L'AIGUA: BARCELONA

Preu del subministrament:

El preu de subministrament s'obté d'aplicar el consum de l'usuari a la tarifa que té l'operador. Les tarifes poden tenir estructures diverses, però normalment es basen en els següents elements:

1. Quota fixa de servei.
Part variable per blocs de consum.
Quota fixa o per blocs per la conservació de comptadors i connexions.
El recapta directament l'entitat subministradora.

1,078 €/m³ *

* Preu per a un consum domèstic de 12 m³/mes

Cànon de l'aigua:

És un tribut la naturalesa jurídica del qual és la d'impost amb finalitat ecològica; que grava l'ús de l'aigua i la contaminació que el seu abocament pot produir, per tal de prevenir el seu origen, cobrir les despeses d'inversió i d'explotació de les infraestructures, recuperar i mantenir els cabals ecològics... És recaptat a compte de l'Agència Catalana de l'Aigua.

2.

0,465 €/m³ *

* Cànon de l'aigua per a un consum domèstic de 12 m³/mes. Tarifes aprovades en la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009, Llei 15/2008 de 31 de desembre de 2008.

IVA:

L'IVA s'aplica sobre el preu de subministrament i sobre el cànon de l'aigua, sent el tipus impositiu del 7% menys per als costos conservació de comptadors i connexions, que estan subjectes al 16%.

3.

0,108 €/m³

=

TOTAL REBUT DE L'AIGUA SENSE TAXES LOCALS (1+2+3):

1,652 €/m³

Taxa de clavegueram:

Es destina a cobrir el cost de conservació i manteniment de la xarxa de clavegueram per al desguàs de les aigües brutes, des del punt de consum fins als punts d'abocament als col·lectors generals i a les estacions depuradores. Es recapta per compte de l'ajuntament però no tots els ajuntaments repercuteixen aquest cost en el preu final de l'aigua.

4.

0,151 €/m³ *

* Taxa de clavegueram aplicada a Barcelona per a un consum domèstic de 12 m³/mes

=

TOTAL CICLE DE L'AIGUA (1+2+3+4):

Al rebut de l'aigua sense taxes locals ni IVA li afegim la taxa de clavegueram i obtenim el preu unitari del cicle de l'aigua per un consum de 12 m³

1,803 €/m³

TMTR:

Concepte destinat a cobrir les despeses relacionades amb el servei de recollida d'escombraries.

5.

0,345 €/m³

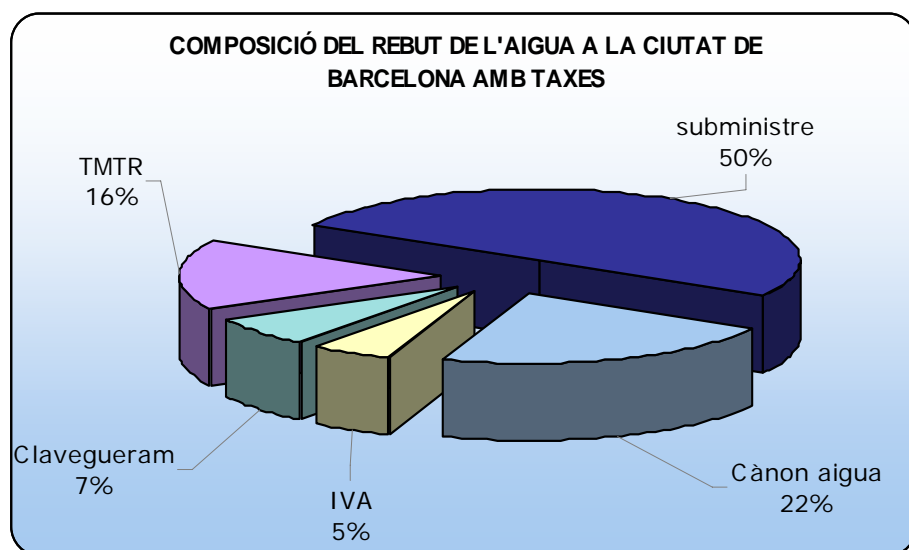
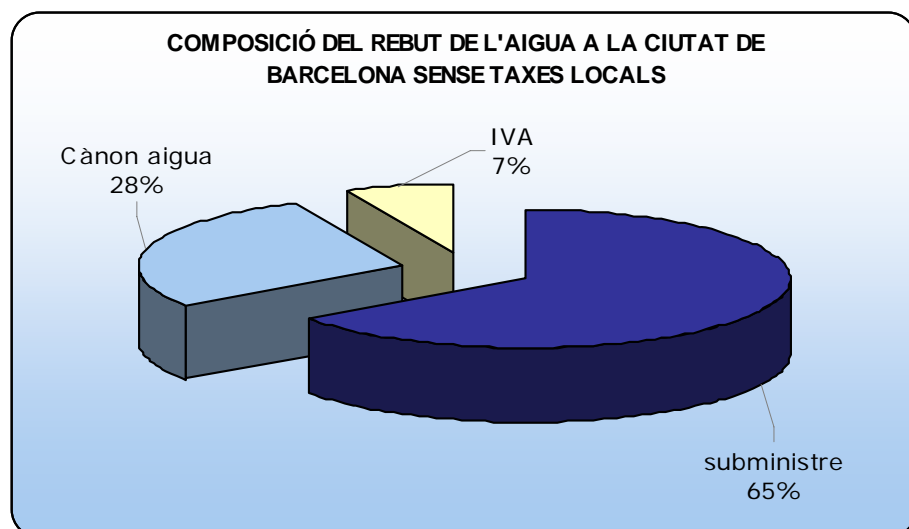
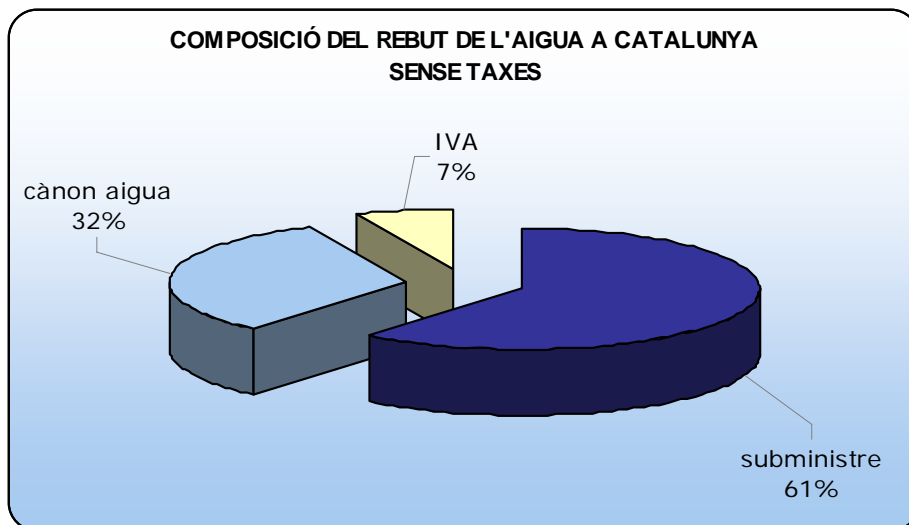
=

TOTAL REBUT DE L'AIGUA AMB TAXES LOCALS I IVA (1+2+3+4+5):

2,148 €/m³

Gràfic 9. Composició del rebut de l'aigua

*Valors i estructura del cànon de l'aigua vigents a partir de l'1 de gener de 2009.

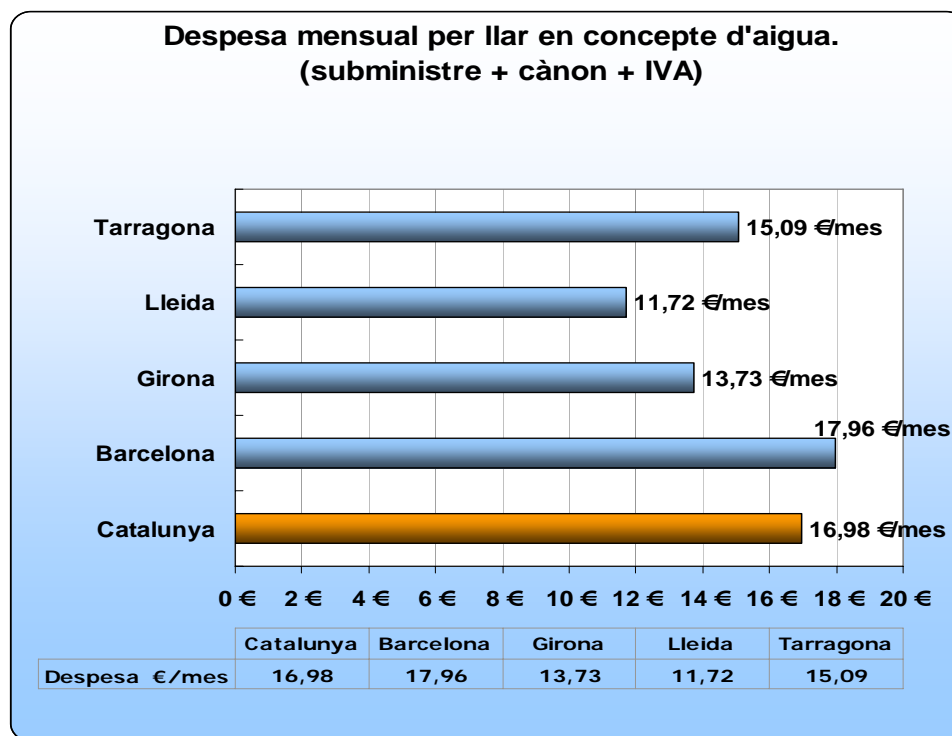
3.1.7. Pes de la despesa en aigua sobre la Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB).

A continuació es mostra la despesa mensual de la factura de l'aigua per llar⁸ prenent com a hipòtesis de partida un consum de 12 m³/mes. Els conceptes que s'inclouen en aquesta factura són els de subministrament, cànon de l'aigua i IVA.

L'objectiu d'aquest apartat és mostrar les diferències en termes de despesa en funció del territori i finalment, comparar aquesta despesa amb l'esforç que representa en funció de la renda disponible.

Així, en el Gràfic 10 podem observar la despesa mensual per cada província, mentre que en el Gràfic 11 i 12 es mostra el pes que té la factura de l'aigua respecte la seva renda mensual a nivell de província i d'àmbit territorial respectivament. Com a mesura d'aquesta renda mensual s'ha tingut en compte el concepte de Renda Familiar Disponible Bruta RFDB⁹ (S'ha estimat que la RFDB per habitant a Catalunya pel 2009 és de 15,97 milers d'euros calculada a partir de les dades publicades a l'Anuari estadístic de Catalunya pel 2008).

Gràfic 10. Despesa mensual del rebut de l'aigua amb cànon i IVA per llar i província.

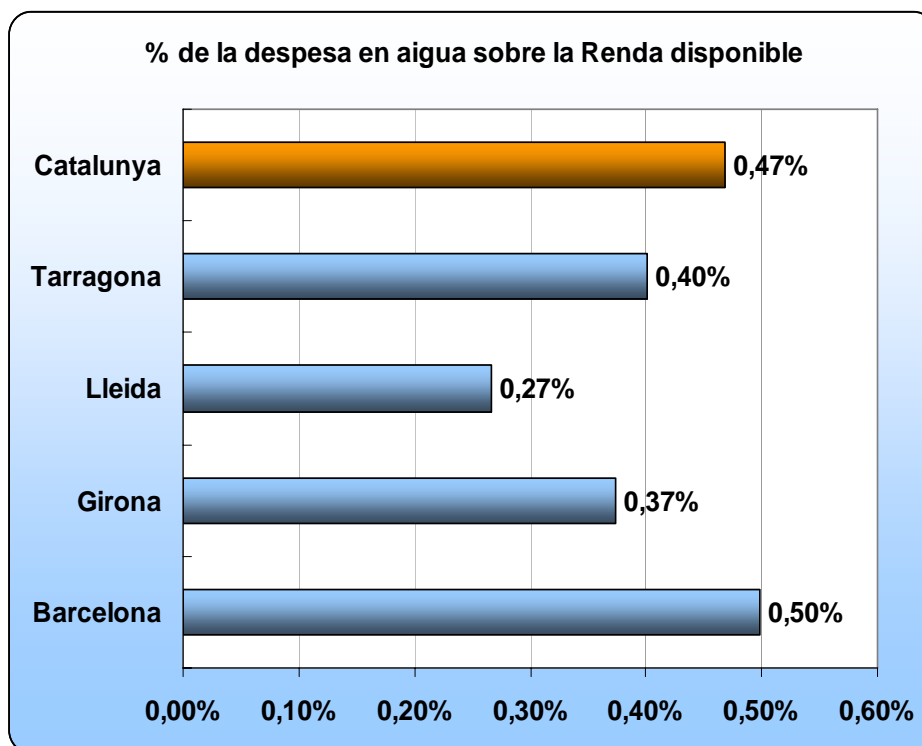

* Font: Dades estimades a partir de Anuari Estadístic de Catalunya 2008 (Idescat)

⁸ Llar: es defineix com l'habitatge en el que resideixen un conjunt de persones (una o més) i comparteixen despeses comunes ocasionades per l'ús de l'habitatge i despeses d'alimentació.

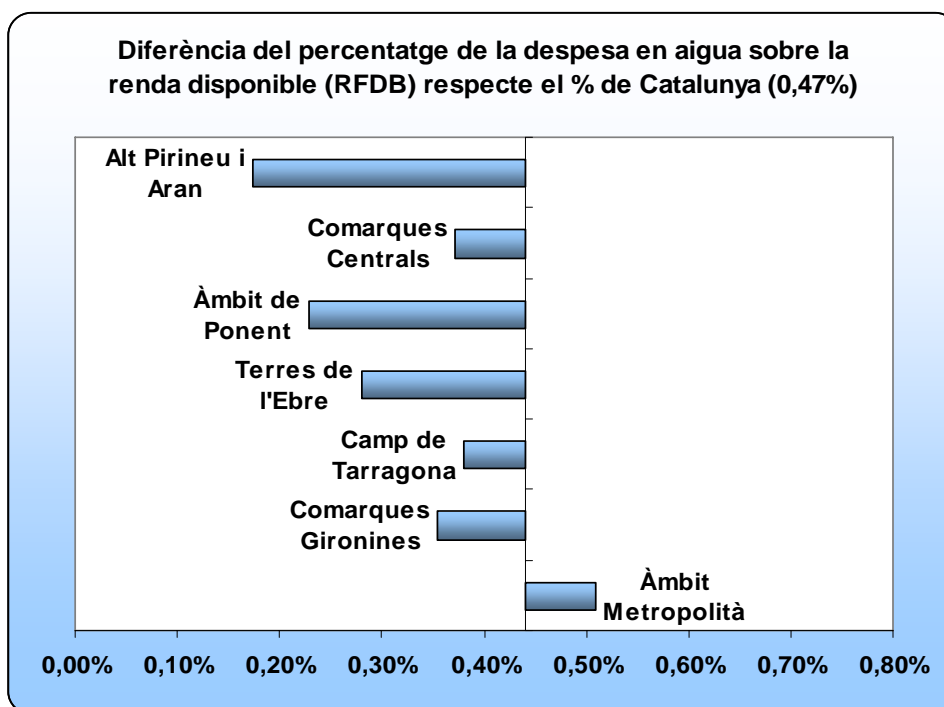
⁹ RFDB. Renda familiar disponible bruta per habitant. 2004 (Base 2000). A preus corrents. Comarques i àmbits. (les rendes del 2009 s'han estimat actualitzant les dades del 2004 amb l'evolució de l'IPC català a partir de l'Anuari Estadístic de Catalunya 2008 publicat per l'Idescat amb un resultat de 15.971,82 € per habitant). Definició: macromagnitud que mesura els ingressos de què disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies.

Gràfic 11. Percentatge de despesa en aigua sobre la RFDB per llar i província

* Font: Dades estimades a partir de Anuari Estadístic de Catalunya 2008 (Idescat)

Gràfic 12. Percentatge de la despesa en aigua sobre la RFDB per llar i àmbit territorial.

* Font: Dades estimades a partir de Anuari Estadístic de Catalunya 2008 (Idescat)

3.2. Usos Industrials i Comercials

3.2.1. Resultats de l'estudi any 2009

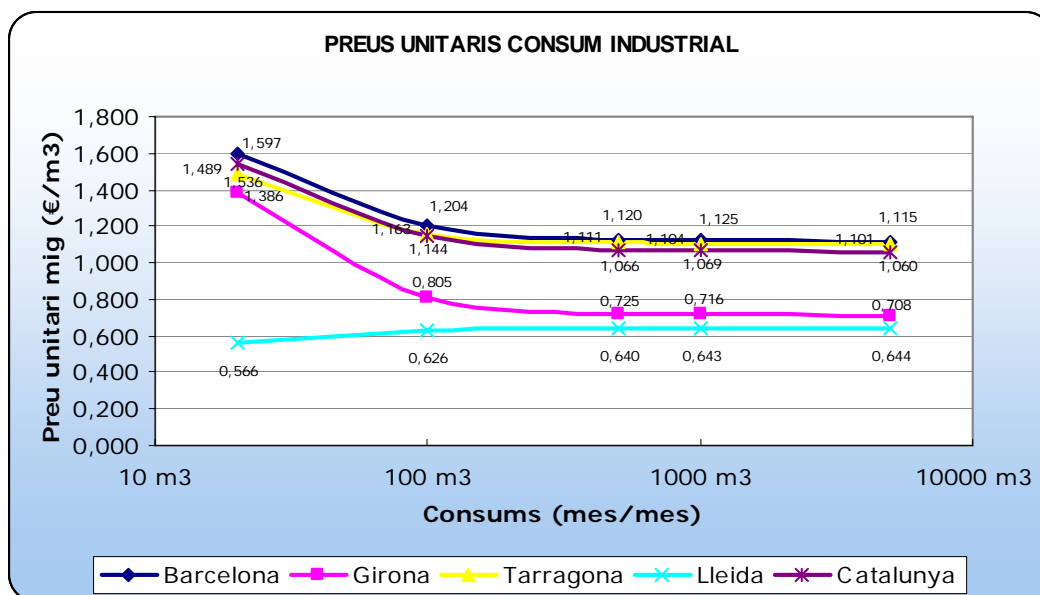
· Industrial

En el cas del consum industrial, s'han tingut en compte les tarifes municipals específiques per aquest ús, amb un total de 287 municipis utilitzats al l'estudi i posteriorment s'han ponderat en funció del nombre d'indústries a cada província –considerant el cens d'indústries per al 2004-. En la taula 10 s'observa que la província que té unes tarifes més elevades és Barcelona, en un nivell sempre per sobre de la mitjana de Catalunya. Per contra, la província que disposa d'uns preus més reduïts és Lleida. Es pot observar com el preu mig de Catalunya és molt proper al de Barcelona fet que s'explica, pel fet que els preus han estat ponderats en funció del nombre d'indústries (un gran nombre de les indústries es localitzen a la província de Barcelona, concretament el 77% del total, arribant al 81% si només tenim en compte les analitzades). En el casos de Girona i Lleida, el preu mig està per sota de la mitjana de Catalunya per a tots els consums.

Taula 13. Preu mig ponderat del consum industrial (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).

Preu Unitari	20 €m ³	100 €m ³	500 €m ³	1000 €m ³	5000 €m ³
Barcelona	1,597	1,204	1,120	1,125	1,115
Girona	1,386	0,805	0,725	0,716	0,708
Tarragona	1,489	1,163	1,111	1,104	1,101
Lleida	0,566	0,626	0,640	0,643	0,644
Catalunya	1,536	1,144	1,066	1,069	1,060

Gràfic 13. Preus unitaris del consum industrial (cànon de l'aigua i IVA no inclosos).

A continuació, procedint de la mateixa manera que en el cas dels usos domèstics, es detallen els preus de l'aigua per a usos industrials un cop incorporat el cànon de l'aigua.

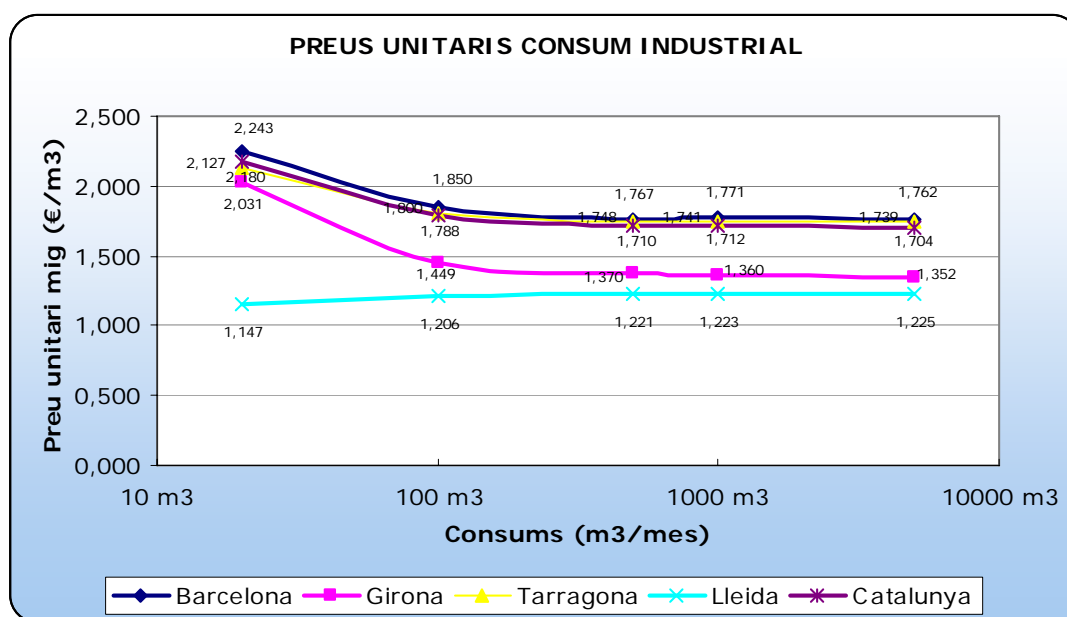
En aquest cas, la incorporació del cànon no produeix els mateixos efectes que hem vist quan s'ha analitzat els usos domèstics. La causa la podem trobar en l'estructura del cànon de l'aigua: si bé en el cas dels usos domèstics s'apliquen fins a tres trams tarifaris en funció del consum, en el cas dels usos industrials i assimilables no hi ha trams de consum. Per tal de facilitar l'anàlisi de les dades, s'ha optat per utilitzar el *sistema de tarifació per volum*. D'acord amb aquest sistema de tarifació el cànon de l'aigua s'obté d'aplicar a la base imposable un tipus de gravamen general i un tipus de gravamen específic igual per a totes les indústries analitzades.

Taula 14. Preu mig ponderat del consum industrial amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs).

Preu Unitari	20 €m ³	100 €m ³	500 €m ³	1.000 €m ³	5.000 €m ³
Barcelona	2,243	1,850	1,767	1,771	1,762
Girona	2,031	1,449	1,370	1,360	1,352
Tarragona	2,127	1,800	1,748	1,741	1,739
Lleida	1,147	1,206	1,221	1,223	1,225
Catalunya	2,180	1,788	1,710	1,712	1,704

* Valors i estructura del cànon de l'aigua vigents a partir de l'1 de gener de 2009

Gràfic 14. Preus unitaris del consum industrial amb cànon de l'aigua (IVA no inclòs).

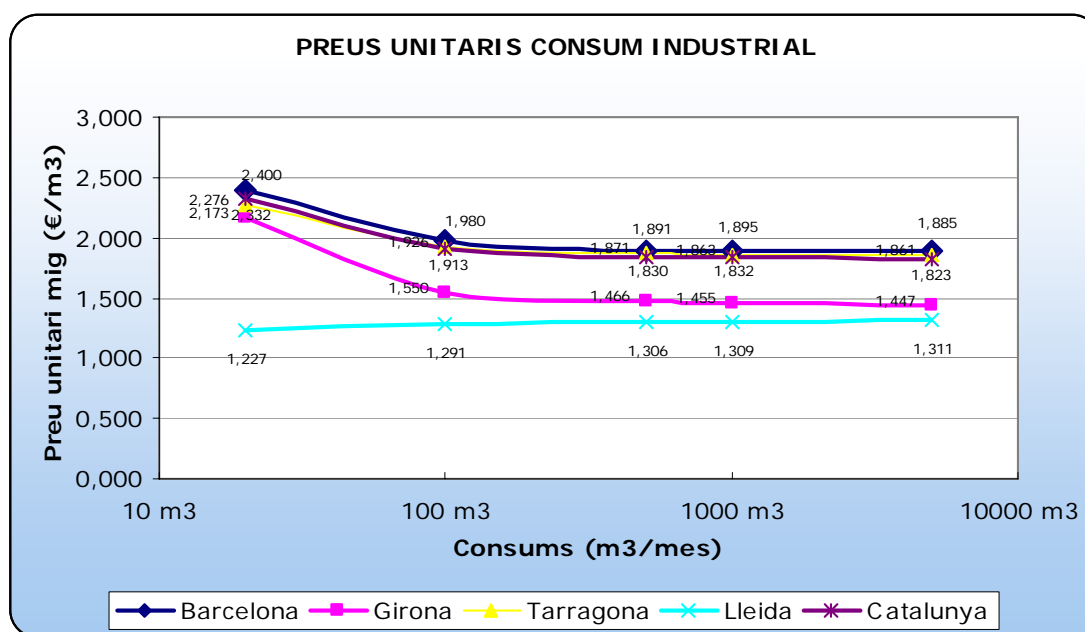

Taula 15. Preu mig ponderat del consum industrial amb cànon de l'aigua i IVA.

Preu Unitari	20 €/m ³	100 €/m ³	500 €/m ³	1000 €/m ³	5000 €/m ³
Barcelona	2,400	1,980	1,891	1,895	1,885
Girona	2,173	1,550	1,466	1,455	1,447
Tarragona	2,276	1,926	1,871	1,863	1,861
Lleida	1,227	1,291	1,306	1,309	1,311
Catalunya	2,332	1,913	1,830	1,832	1,823

*Valors i estructura del cànon de l'aigua vigents a partir de l'1 de gener de 2009

Gràfic 15. Preus unitaris del consum industrial amb cànon de l'aigua i IVA.

• Comercial

De la mateixa manera que en el cas de l'ús industrial, només s'han tingut en compte els municipis que hagin establert tarifes específiques per aquest tipus d'activitat. D'aquesta manera, de la mostra de 488 municipis que es disposa pel 2009 en el cas dels usos domèstics, 122 estableixen una tarifa comercial (d'aquests 122 el 64,75% se situen a Barcelona, el 19,67% a Lleida, el 9,02% a Tarragona i el 6,56% a Girona) el que representa aproximadament el 25% dels municipis estudiats (un 12,90% del total de municipis de Catalunya).

La província que té uns preus més elevats per aquest nivell de consum és Tarragona, i la que s'aproxima més a la mitjana de Catalunya és Barcelona. Val a dir però que aquestes tarifes s'han de valorar des d'un punt de vista aproximatiu ja que la poca informació de què es disposa no permet que l'estimació sigui suficientment significativa.

Tot seguit es procedeix a presentar les dades de preus de l'aigua per a usos comercials sense cànon de l'aigua, amb cànon de l'aigua i amb IVA. Cal remarcar que, d'acord amb les hipòtesis establertes en aquest estudi per als usos comercials, s'aplica la tarifa industrial del cànon de l'aigua segons el *sistema de tarifació per volum* (de la mateixa manera que en el cas dels usos industrials).

Taula 16. *Preu mig ponderat del consum comercial.*

Preu Unitari	ni cànon ni IVA (50 m ³)	amb cànon (50 m ³)	amb cànon + IVA (50 m ³)
	€/m ³	€/m ³	€/m ³
Barcelona	1,098	1,745	1,867
Girona	1,177	1,823	1,951
Tarragona	1,213	1,848	1,977
Lleida	0,565	1,146	1,226
Catalunya	1,085	1,728	1,848

* Valors i estructura del cànon de l'aigua vigents a partir de l'1 de gener de 2009.

3.2.2. Evolució Històrica

·Industrial

En referència a la comparació dels preus dels usos industrials només es consideren les variacions en el total de Catalunya.

Taula 17. *Evolució de preus industrials amb cànon de l'aigua i IVA. A preus corrents*

	Consums	2005	2006	2007	2008	2009	Incrementos (%)				
							05-06	06-07	07-08	08-09	05-09
CATALUNYA	20 m ³	1,809	1,914	2,028	2,173	2,332	5,80%	5,96%	7,16%	7,33%	28,93%
	100 m ³	1,574	1,606	1,700	1,786	1,913	2,03%	5,85%	5,03%	7,14%	21,54%
	500 m ³	1,494	1,531	1,618	1,709	1,830	2,48%	5,68%	5,62%	7,07%	22,48%
	1.000 m ³	1,494	1,528	1,622	1,712	1,832	2,28%	6,15%	5,56%	7,00%	22,63%
	5.000 m ³	1,486	1,519	1,613	1,702	1,823	2,22%	6,19%	5,51%	7,11%	22,68%

Taula 18. Evolució de preus industrials amb cànon de l'aigua i IVA. Preus constants de 2005

	Consums	2005	2006	2007	2008	Incrementos (%)			
						05-06	06-07	07-08	05-08
CATALUNYA	20 m ³	1,809	1,862	1,891	1,995	2,92%	1,59%	5,47%	10,28%
	100 m ³	1,574	1,562	1,586	1,639	-0,75%	1,49%	3,38%	4,13%
	500 m ³	1,494	1,489	1,509	1,569	-0,31%	1,33%	3,96%	5,01%
	1.000 m ³	1,494	1,486	1,513	1,572	-0,51%	1,78%	3,90%	5,20%
	5.000 m ³	1,486	1,478	1,504	1,562	-0,56%	1,81%	3,85%	5,14%

·Comercial

En aquest cas també s'ha considerat només el preu mig per Catalunya. En la taula següent podem veure com, d'acord amb la hipòtesi de consum considerada (50 m³/mes), les tarifes comercials amb cànon de l'aigua i l'IVA inclosos s'han incrementat en un 12,16% respecte l'any 2008 (sense cànon ni IVA l'increment ha estat aproximadament del 3,21%).

Tanmateix, les variacions que es veuen aquí reflectides respecte al preu dels usos comercials no poden ser del tot representatives ja que només un 25% dels municipis analitzats tenen definides tarifes específiques per aquests usos (respecte el total de municipis catalans el percentatge encara és menor, només el 12,9%). Si ho analitzem en termes de població observem que aquestes tarifes comercials afecten al 62,4% dels habitants.

Taula 19. Evolució del preu d'ús comercial amb cànon de l'aigua i IVA. A preus corrents

	Consums	2005	2006	2007	2008	2009	Incrementos (%)				
							05-06	06-07	07-08	08-09	05-09
Catalunya	50 m ³	1,580	1,635	1,695	1,778	1,848	3,48%	3,67%	4,90%	3,96%	16,99%

Taula 20. Evolució del preu d'ús comercial amb cànon de l'aigua i IVA. Preus constants de 2005

	Consums	2005	2006	2007	2008	Incrementos (%)			
						05-06	06-07	07-08	05-08
Catalunya	50 m ³	1,580	1,590	1,581	1,632	0,66%	-0,60%	3,24%	3,30%

3.3. Tarifes socials i equitat

Els ajuntaments, com a titulars de la prestació del servei de subministrament urbà d'aigua, poden concretar a través de les ordenances fiscals determinades partides pressupostàries destinades a establir bonificacions o exempcions del pagament de tarifes, preus i taxes, sempre que es compleixin certes condicions o requisits.

La finalitat de les tarifes socials és minorar la càrrega econòmica que suposa el pagament per serveis domèstics d'aigua a col·lectius específics com persones amb rendes baixes (jubilats, aturats...) o amb alguna discapacitat. És a dir, garantir a determinats col·lectius un consum bàsic d'aigua a un cost més assequible.

Dins d'aquest apartat s'ha afegit també les ampliacions de tram que es fan a les famílies nombroses a fi d'evitar l'efecte que l'aplicació de tarifes progressives produeix quan no es té en compte el nombre de persones de l'habitatge. Atès que, a vegades, un consum elevat d'aigua no implica un ús sumptuós sinó que aquest és produït per la convivència en un mateix habitatge de diverses persones.

No obstant això, mentre que l'ampliació de trams té una finalitat equitativa en el preu del consum d'aigua per persona (a mateix consum per persona mateix preu), les tarifes socials bonifiquen la despesa en aigua sense molts cops tenir en compte el consum per càpita (per exemple, una bonificació del 25% sobre l'import de la factura). Aquest fet implica que les tarifes socials no sempre vagin en el mateix sentit que les polítiques d'estalvi d'aigua.

Quant a la figura del cànon de l'aigua, gestionada per l'Agència Catalana de l'Aigua, cal destacar dos elements en l'estructura del tribut. En primer lloc, l'estructura del cànon de l'aigua té un primer tram que grava els consums iguals o inferiors al que es considera dotació bàsica per habitatge (això és, una dotació bàsica d'aigua per habitatge de 10 metres cúbics mensuals) a un tipus reduït. Aquest primer tram és pot interpretar com un "tram bonificat" ja que té la finalitat de facilitar l'accés a un consum bàsic a un preu assequible.

En segon lloc, és possible sol·licitar una ampliació dels trams del cànon de l'aigua per part de les famílies de més de tres membres així com també les persones amb un grau de disminució superior al 75 per cent¹⁰ gaudeixen d'una ampliació de 3 metres cúbics mensuals addicionals. D'aquesta manera, els trams s'incrementen en tres metres cúbics per persona addicional d'acord amb la taula següent:

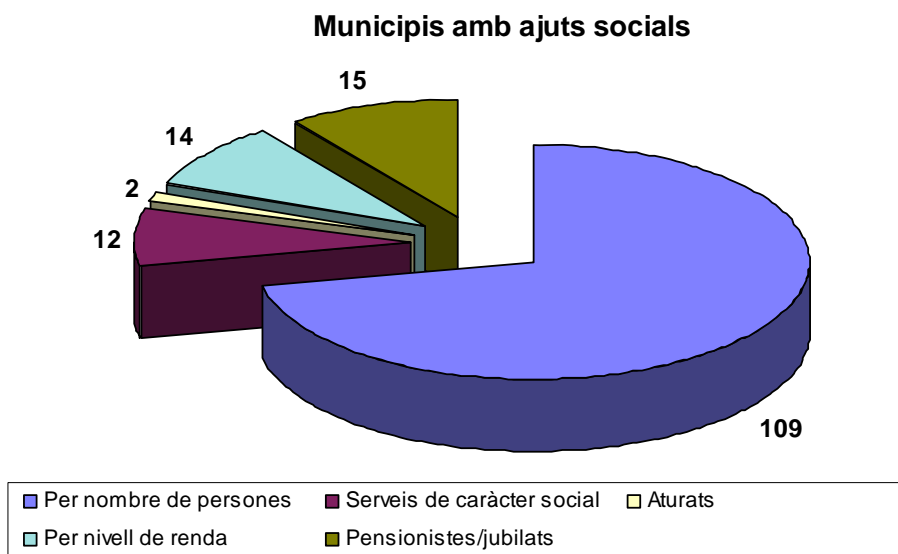
¹⁰ Article 69.3 del Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, modificat per la Llei 12/2004, de 27 de desembre, de mesures financeres (DOGC 4292 de 31.12.04) i la Llei 21/2005, de 29 de desembre, de mesures financeres (DOGC 4541 de 31.12.05)

Persones	1r tram	2n tram	3r tram
0 - 3	< = 10	> 10 < = 18	> 18
4	< = 13	> 13 < = 24	> 24
5	< = 16	> 16 < = 30	> 30
6	< = 19	> 19 < = 36	> 36
7	< = 22	> 22 < = 42	> 42
n	< = 3n+1	> 3n+1 < = 6n	> 6n

Tot seguit es presenta el resum de les dades recollides sobre les mesures de caràcter social que apliquen els municipis. Dels 488 municipis inclosos a la mostra s'han localitzat mesures socials en 125 municipis, tot i que s'ha de tenir en compte, a l'hora d'interpretar les taules següents, que un mateix municipi pot tenir definits més d'una mesura per diferents conceptes.

Les mesures s'han resumit bàsicament en 5 tipus: a) Casos en relació al nombre de persones recullen les tarifes que adapten els trams de consum al nombre de persones de l'habitatge, b) Casos de bonificacions o exempcions a determinades entitats i organitzacions sense ànim de lucre pel fet que desenvolupen una activitat que aporta beneficis a la resta de la societat (en aquesta classificació s'hi ha inclòs per exemple els centres hospitalaris, escoles, ONG's...), les mesures destinades a persones amb baix nivell de renda, d) els ajuts a aturats, e) els ajuts a pensionistes/jubilats (aquests últims corresponen a bonificacions/exempcions que tracten de minorar la càrrega econòmica de col·lectius vulnerables.

Gràfic 16. *Tarifes socials per tipus.*

Quant a la població que està representada en els municipis inclosos a l'estudi, aquesta presenta una elevada representativitat ja que suposa el 96% del total d'habitants de Catalunya.

Taula 21. *Municipis amb tarifes socials i població representada.*

Tipus de mesura	Per nombre de persones	Serveis de caràcter social	Aturats	Per nivell de renda	Pensionistes /jubilat
municipis	109	12	2	14	15
població	4.642.799	415.240	17.146	288.236	138.472
% Respecte el total de municipis de l'estudi:					
municipis	22,34%	2,46%	0,41%	2,87%	3,07%
població	65,71%	5,88%	0,24%	4,08%	1,96%
% Respecte el total de municipis de Catalunya:					
municipis	11,52%	1,27%	0,21%	1,48%	1,59%
població	63,05%	5,64%	0,23%	3,91%	1,88%

